

31994L0038

1994 8 23

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 217/8

KOMISIJOS DIREKTYVA 94/38/EB**1994 m. liepos 26 d.****iš dalies keičianti Tarybos direktyvos 92/51/EEB dėl antros bendrosios profesinio mokymo ir lavinimo pripažinimo sistemos, papildančios Direktyvą 89/48/EEB, C ir D priedus**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 92/51/EEB dėl antros bendrosios profesinio mokymo ir lavinimo pripažinimo sistemos, papildančią Direktyvą 89/48/EEB ⁽¹⁾, ypač į jos 15 straipsnį,

kadangi, nagrinėdama motyvuotą prašymą įtraukti mokymo ir lavinimo kursą į C arba D priedų sąrašus arba išbraukti tokį kursą iš vieno iš šių priedų, Komisija Direktyvos 92/51/EEB 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka pirmiausia turi patikrinti, ar kvalifikacija, kurią įgyja tuos kursus baigęs asmuo, suteikia jam panašų profesinio išsilavinimo lygį, kaip ir 1 straipsnio a punkto pirmos pastraipos antros įtraukos i papunktyje minimi po vidurinės mokyklos baigti kursai, o taip pat ir panašų atsakomybės ir veiklos rūšies lygį;

kadangi Vokietijos vyriausybė pateikė motyvuotų prašymų iš dalies pakeisti direktyvos C ir D priedus, o Italijos vyriausybė pateikė motyvuotą prašymą iš dalies pakeisti C priedą;

kadangi Vokietijoje nuorodą į fizioterapeuto profesijos pavadinimą („Krankengymnast(in)“) reikia keisti pakeitus nacionalinės teisės aktus, kuriuose įrašytas profesijos pavadinimas, nekeičiant profesinio mokymo ir lavinimo struktūros;

kadangi pirmiausia į C priedą įrašytini mokymo kursai Vokietijoje yra tokios pat struktūros, kaip ir to priedo 1 punkte („Paramedicinos ir vaikų priežiūros mokymo kursai“) jau išvardyti kursai Vokietijos, Italijos ir Liuksemburgo atveju;

kadangi Italija pakeitė apskaitininkų („regioniere“) ir apskaitos specialistų („perito commerciale“) mokymo ir lavinimo kursus ir dabar juos reglamentuoja Tarybos direktyva 89/48/EEB ⁽²⁾; kadangi Direktyvos 89/48/EEB reglamentuojamas darbo konsultantų („consulenti del lavoro“) mokymo ir lavinimo kursas dabar yra pagrindinė mokymo ir lavinimo forma šioms kvalifikacijoms įgyti; kadangi atitinkamai mokymo ir lavinimo kursai tų dviejų

kvalifikacijų įgijimui nebeturėtų būti įrašyti C priede, nes pagal Direktyvos 89/48/EEB 1 straipsnio a punktą asmenys, turintys Direktyvos 92/51/EEB reglamentuojamas kvalifikacijas, galėtų būti vertinami vienodai;

kadangi, remiantis Direktyvos 92/51/EEB 2 straipsniu, šios direktyvos nuostatos netaikytinos veiklos rūšims, kurias reglamentuoja kuri nors iš A priede išvardytų direktyvų, įskaitant direktyvas, kurios taikomos B priede išvardytomis veiklos rūšimis besiverčiančiam pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, netgi jei valstybės narės piliėtis yra baigęs vienus iš D priede minimų „pakopinio mokymo kursų“;

kadangi pirmiausia į D priedo sąrašą įtrauktini mokymo kursai Vokietijos atveju savo struktūra yra panašūs į tam tikrus C priede išvardytus kursus, kurie iš viso trunka 13 arba daugiau metų, įskaitant trejus profesinio mokymo metus arba daugiau;

kadangi, remiantis Direktyvos 92/51/EEB 17 straipsnio 2 dalimi ir siekiant padidinti bendrosios sistemos veiksmingumą, tos valstybės narės, kurių mokymo ir lavinimo kursai yra išvardyti D priede, turėtų nusiųsti Komisijai atitinkamų diplomų sąrašą;

kadangi, siekiant C ir D priedus padaryti lengviau skaitomus, pataisyti sąrašai turėtų būti skelbiami;

kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 92/51/EEB 15 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 92/51/EEB C ir D priedai yra iš dalies keičiami pagal šios direktyvos I priedą.

2 straipsnis

Direktyvos 92/51/EEB C ir D prieduose nurodyti pakeisti mokymo ir lavinimo kursų sąrašai pateikti šios direktyvos II priede.

⁽¹⁾ OL L 209, 1992 7 24, p. 25.

⁽²⁾ OL L 19, 1989 1 24, p. 16.

3 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1994 m. spalio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 1994 m. liepos 26 d.

Komisijos vardu

Raniero VANNI D'ARCHIRAFI

Komisijos narys

I PRIEDAS

1. C priedas iš dalies keičiamas taip:

1. Punkto „1. Paramedicinos ir vaikų priežiūros mokymo kursai“ antraštėje „Vokietijoje“:

a) antra įtrauka pakeičiama taip:

„— fizioterapeutas („Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)“⁽¹⁾).

⁽¹⁾ Nuo 1994 m. birželio 1 d. profesijos pavadinimas „Krankengymnast(in)“ pakeistas pavadinimu „Physiotherapeut(in)“. Nepaisant to, šie specialistai, įgiję diplomą iki tos dienos, jei nori, gali toliau vartoti ankstesnį pavadinimą „Krankengymnast(in)“;

b) pridedamos tokios įtraukos:

- „— klinikos laborantas („medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)“),
- radiologijos laborantas („medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)“),
- medicinos funkcinės diagnostikos laborantas („medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik“),
- veterinarijos laborantas („veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)“),
- dietistas („Diätassistent(in)“),
- farmakotekniko („Pharmazieingenieur“) diplomas, iki 1994 m. kovo 31 d. gautas buvusioje Vokietijos Demokratinėje Respublikoje arba Naujoje žemėje (*Länder*),
- psichikos sveikatos slaugytojas („Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger“),
- logopedas („Sprachtherapeut(in)“).

2. Punkto „4. Techninis sektorius“ antraštėje „Italijoje“:

— trečia įtrauka

„— apskaitininkas („ragioniere“) ir apskaitos specialistas („perito commerciale“) išbraukiama,

— ketvirta įtrauka

„— darbo konsultantai („consulente del lavoro“) išbraukiama,

— šešta įtrauka pakeičiama taip:

„— topografams, išėjusiems ne trumpesnę kaip dvejų metų praktinio mokymo kursą.“

2. D priedas yra papildomas tokiu skirsniu:

„Vokietijoje:

tokie reglamentuojami kursai:

- reglamentuojami techniko padėjėjo („technische(r) Assistent(in)“), pardavėjo padėjėjo („kaufmännische(r) Assistent(in)“), socialinio darbo („soziale Berufe“) ir valstybės pripažinto kvėpavimo ir retorikos dėstytojo („staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)“) profesinio rengimo kursai, iš viso ne trumpesni kaip 13 metų, kurių būtina sąlyga — sėkmingai baigtas vidurinio ugdymo kursas („mittlerer Bildungsabschluss“) ir kuriems priskiriami:
- ne trumpesnis kaip trejų metų⁽¹⁾ profesinis mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, ir tam tikrais atvejais — papildomas vienerių arba dvejų metų taip pat egzaminu pasibaigiantis specializacijos kursas,
- arba ne trumpesnis kaip dvejų su puse metų mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, be to, įgyjama ne mažiau kaip šešių mėnesių darbo patirtis arba ne trumpiau kaip šešis mėnesius atliekama praktika patvirtintoje įmonėje,
- arba ne trumpesnis kaip dvejų metų mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, be to, įgyjama ne mažiau kaip vienerių metų darbo patirtis arba ne trumpiau kaip vienerius metus atliekama praktika patvirtintoje įmonėje,

- reglamentuojami valstybės pripažinto („staatlich geprüfte(r)“) techniko („Techniker(in)“), įmonės ekonomisto („Betriebswirt(in)“), dizainerio („Gestalter(in)“) ir šeimos rūpybos darbuotojo („Familienpfleger(in)“) profesinio rengimo kursai, iš viso ne trumpesni kaip 16 metų, kurių būtina sąlyga — sėkmingai įgytas privalomasis išsilavinimas arba baigtas lygiavertis mokymas ir lavinimas (ne mažiau kaip devynerių metų trukmės) ir sėkmingai baigti ne trumpesni kaip trejų metų kursai profesinėje mokykloje („Berufsschule“), be to, įgijus bent dvejų metų darbo patirtį — ne trumpesnis kaip dvejų metų dieninis mokymas ir lavinimas arba lygiavertės trukmės vakarinis ar neakivaizdinis mokymas ir lavinimas,
- reglamentuojami kursai ir kvalifikacijos kėlimas, iš viso ne trumpesni kaip 15 metų, kurių būtina sąlyga paprastai yra sėkmingai įgytas privalomasis išsilavinimas (ne mažiau kaip devynerių metų trukmės) ir baigtas profesinis mokymas (paprastai trejų metų trukmės), taip pat paprastai bent dvejų metų darbo patirtis (dažniausiai trejų metų) ir egzaminas, laikomas kvalifikacijos kėlimo dalimi, kuriam paprastai pasirengiama mokymo kursuose, organizuojamuose lygiagrečiai su praktiniu darbu (ne mažiau kaip 1 000 valandų), arba dieniniuose mokymo kursuose (ne mažiau kaip vienerių metų trukmės).

Vokietijos institucijos siunčia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms šiame priede nurodytų mokymo kursų sąrašą.

(1) Minimali trukmė gali būti mažesnė negu treji metai, jei atitinkamas asmuo turi kvalifikaciją, kurios reikalaujama stojant į universitetą („Abitur“), t. y. 13 metų ankstesnio mokymo ir lavinimo, arba kvalifikaciją, reikalingą stojant į Fachhochschule („Fachhochschulreife“), t. y. 12 metų ankstesnio mokymo ir lavinimo.“

II PRIEDAS

**PAKOPINIO MOKYMO KURSŲ SĄRAŠAS, MINIMAS 1 STRAIPSNIO a PUNKTO PIRMOS
PASTRAIPOS ANTROS ĮTRAUKOS II PAPANUKTYJE**

1. Paramedicinos ir vaikų priežiūros mokymo kursai

Rengiami tokie specialistai:

Vokietijoje:

- vaikų slaugytojas („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger“),
- fizioterapeutas („Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)“⁽¹⁾),
- darbo medicinos gydytojas („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)“),
- logopedas („Logopäde/Logopädin“),
- ortopedas („Orthoptist(in)“),
- valstybės pripažintas vaikų priežiūros darbuotojas („Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)“),
- valstybės pripažintas specialusis pedagogas („Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)“),
- klinikos laborantas („medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)“),
- radiologijos laborantas („medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)“),
- medicinos funkcinės diagnostikos laborantas („medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik“),
- veterinarijos laborantas („veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)“),
- dietistas („Diätassistenti(in)“),
- farmakoteknikas („Pharmazieingenieur“), kvalifikaciją įgijęs iki 1994 m. kovo 31 d. buvusioje Vokietijos Demokratinėje Respublikoje arba Naujojoje žemėje (*Länder*),
- psichikos sveikatos slaugytojas („Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger“),
- logopedas („Sprachtherapeut(in)“),

Italijoje:

- dantų technikas („odontotecnico“),
- optikas („ottico“),
- pedikiūrininkas („podologo“),

Liuksemburge:

- radiologijos laborantas („assistant(e) technique médical(e) en radiologie“)
- klinikos laborantas („assistant(e) technique médical(e) de laboratoire“),
- psichikos sveikatos slaugytojas („infirmier/ière psychiatrique“),
- gydytojo chirurgo padėjėjas („assistant(e) technique médical(e) en chirurgie“),
- vaikų slaugytojas („infirmier/ière puériculteur/trice“),
- anestezijos slaugytojas („infirmier/ière anesthésiste“),
- diplomuotas masažuotojas (masažuotoja) („masseur/euse diplômé(e)“),
- vaikų priežiūros darbuotojas („éducateur/trice“),

kurie yra baigę mokymo ir lavinimo kursus, iš viso ne trumpesnius kaip 13 metų ir susidedančius iš:

- bent trejų metų profesinio mokymo specializuotoje mokykloje, kuris baigiasi egzaminu, kai kada ir vienerių arba dvejų metų trukmės specializuotų kursų, kurie baigiasi egzaminu,
- arba bent dvejų su puse metų profesinio mokymo specializuotoje mokykloje, kuris baigiasi egzaminu, be to, per bent šešis mėnesius įgyjama darbo patirtis arba atliekama bent šešių mėnesių praktika patvirtintoje įmonėje,
- arba bent dvejų metų profesinio mokymo specializuotoje mokykloje, kuris baigiasi egzaminu, be to, per bent vienerius metus įgyjama darbo patirtis arba atliekama bent vienerių metų praktika patvirtintoje įmonėje.

⁽¹⁾ Nuo 1994 m. birželio 1 d. profesijos pavadinimas „Krankengymnast(in)“ pakeistas pavadinimu „Physiotherapeut(in)“. Nepaisant to, šie specialistai, įgiję diplomą iki tos dienos, jei nori, gali toliau vartoti ankstesnį pavadinimą „Krankengymnast(in)“.

2. **Amato meistro sektorius („Mester/Mesiter/Maître“), kuris atitinka mokymo ir lavinimo kursas, skirtus A priede išvardytose direktyvose neapibūdintiems įgūdžiams**

Rengiami šie specialistai:

Danijoje:

— optikas („optometrist“),

šie kursai trunka iš viso 14 metų, įskaitant penkerių metų trukmės profesinį mokymą, kurio dveji su puse metų skiriami teoriniam mokymui profesinio mokymo įstaigoje ir dveji su puse metų — praktiniam mokymui darbo vietoje. Kursai baigiami pripažįstamu atitinkamo amato egzaminu, suteikiančiu teisę naudoti vardą „meistras“ (*Mester*),

— ortopedijos technikas („ortopaedimekaniker“),

šie kursai trunka iš viso 12,5 metų, įskaitant trejų su puse metų trukmės profesinį mokymą, kurio šeši mėnesiai skiriami teoriniam mokymui profesinio mokymo įstaigoje ir treji metai — praktiniam mokymui darbo vietoje. Kursai baigiami pripažįstamu atitinkamo amato egzaminu, suteikiančiu teisę naudoti vardą „meistras“ (*Mester*).

— ortopedinės avalynės siuvėjas ir batsiuvys („ortopaediskomager“),

šie kursai trunka iš viso 13,5 metų, įskaitant ketverių su puse metų trukmės profesinį mokymą, kurio dveji metai skiriami teoriniam mokymui profesinio mokymo įstaigoje ir dveji su puse metų — praktiniam mokymui darbo vietoje. Kursai baigiami pripažįstamu atitinkamo amato egzaminu, ir suteikiančiu teisę naudoti vardą „meistras“ (*Mester*).

Vokietijoje:

— optikas („Augenoptiker“),

— dantų technikas („Zahntechniker“),

— chirurginės tvarsliaus gamintojas („Bandagist“),

— klausos aparatų gamintojas („Hörgeräte-Akustiker“),

— ortopedijos technikas („Orthopädiemechaniker“),

— ortopedinės avalynės siuvėjas („Orthopädienschuhmacher“),

Liuksemburge:

— optikos pardavėjas („opticien“),

— dantų technikas („méchanicien dentaire“),

— klausos aparatų gamintojas („audioprothésiste“),

— ortopedijos technikas (chirurginės tvarsliaus gamintojas) („mécanicien orthopédiste/bandagiste“),

— ortopedinės avalynės siuvėjas („orthopédiste-cordonnier“),

šie kursai trunka iš viso 14 metų, įskaitant bent penkerių metų mokymą pakopinio mokymo sistemoje, iš dalies įgytą darbo vietoje, o iš dalies — profesinio mokymo įstaigoje; jis baigiasi egzaminu, kurį reikia išlaikyti, jei norima verstis kokia nors veikla, laikoma kvalifikuotu darbu, kai yra dirbama savarankiškai arba pagal darbo sutartį, esant panašiam atsakomybės lygiui.

3. **Jūreivystės sektorius**

a) jūrų transportas

Rengiami šie specialistai:

Danijoje

— laivo kapitonas („skibsfører“),

— pirmasis kapitono padėjėjas („overstyrmand“),

— viršila vairininkas, laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („enestyrmand, vagthavende styrmand“),

— laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („vagthavende styrmand“),

— vyriausiasis laivo mechanikas („maskinchef“),

— pirmasis mechanikas („1. maskinmester“),

— pirmasis mechanikas (budintysis mechanikas) („1. maskinmester/vagthavende maskinmester“),

Vokietijoje

- didelio pakrančių laivo kapitonas („Kapitän AM“),
- pakrančių laivo kapitonas („Kapitän AK“),
- didelio pakrančių laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („Nautischer Schiffsoffizier AMW“),
- pakrančių laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („Nautischer Schiffsoffizier AKW“),
- C kategorijos vyriausiasis laivo mechanikas („Schiffsbetriebstechniker CT — Leiter von Maschinenanlagen“),
- C kategorijos laivo mechanikas („Schiffsmaschinist CMA — Leiter von Maschinenanlagen“),
- C kategorijos laivo mechanikas („Schiffsbetriebstechniker CTW“),
- C kategorijos laivo mechanikas, — savarankiškas laivo inžinierius mechanikas („Schiffsmaschinist CMAW — Technischer Alleinoffizier“),

Italijoje

- laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („ufficiale di coperta“),
- inžinierius mechanikas („ufficiale di macchina“),

Nyderlanduose

- (pakrančių laivų) pirmasis kapitono padėjėjas (papildomas mokymas) („stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling“),
- pakrančių laivų inžinierius (diplomuotas) („diploma motordrijver“),

kurie išėjo tokį mokymo kursą:

- Danijoje — devynių metų pagrindinį ugdymą, po kurio eina pagrindinio profesinio mokymo kursas ir (arba) 17-36 mėnesių tarnyba jūroje, kurią papildoma:
 - laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkui — vieneri metai specializuoto profesinio mokymo,
 - kitiems — treji metai specializuoto profesinio mokymo,
- Vokietijoje — bendra trukmė 14-18 metų, įskaitant trejų metų pagrindinio profesinio mokymo kursą ir vienerių metų tarnybą jūroje; po jo eina vienerių arba dvejų metų specializuoto profesinio mokymo kursas, be to, tam tikrais atvejais įgyjama dvejų metų navigacinio darbo patirtis,
- Italijoje — bendra trukmė 13 metų, iš jų bent penkerius metus vyksta profesinis mokymas, kuris baigiasi egzaminu, o tam tikrais atvejais atliekama ir praktika,
- Nyderlanduose — 14 metų kursas, iš jų ne mažiau kaip dvejus metus mokomasi specializuotoje profesinio mokymo įstaigoje, be to, 12 mėnesių atliekama praktika,

ir kurie yra pripažinti pagal 1978 m. Tarptautinę STCW konvenciją (1978 m. Tarptautinė jūrininkų mokymo, diplomavimo ir budėjimo standartų konvencija).

b) Jūrų žvejyba

Rengiami šie specialistai:

Vokietijoje

- laivo kapitonas, gelminė žvejyba („Kapitän BG/Fischerei“),
- laivo kapitonas, pakrantės žvejyba („Kapitän BK/Fischerei“),
- tolimojo plaukiojimo laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei“),
- pakrančių laivo denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas („Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei“).

Nyderlanduose

- pirmasis kapitono padėjėjas (V mechanikas) („stuurman werktuigkundige V“),
- (žvejybos laivo) IV mechanikas („werktuigkundige IV visvaart“),
- (žvejybos laivo) IV pirmasis kapitono padėjėjas („stuurman IV visvaart“),
- pirmasis kapitono padėjėjas (VI mechanikas) („stuurman werktuigkundige VI“),

kurie išėjo tokį mokymo kursą:

- Vokietijoje — bendra trukmė 14-18 metų, įskaitant trejų metų pagrindinio profesinio mokymo kursą ir vienerių metų tarnybą jūroje, po jo eina vienerių arba dvejų metų specializuoto profesinio mokymo kursas, be to, tam tikrais atvejais įgyjama ir dvejų metų navigacinio darbo patirtis,
- Nyderlanduose — kurso trukmė svyruoja nuo 13 iki 15 metų, iš kurių bent dvejus metus mokomasi specializuotoje profesinėje mokykloje, be to, įgyjama 12 mėnesių darbo patirtis,

ir kurie yra pripažinti pagal 1977 m. Torremolino konvenciją (1977 m. Tarptautinė konvencija dėl žvejybos laivų saugumo).

4. Techninis sektorius

Rengiami šie specialistai:

Italijoje

- matininkas („geometra“),
- žemės matininkas („perito agrario“),

kurie yra baigę vidurinius techninius kursus, iš viso ne trumpesnius kaip 13 metų; jie susideda iš aštuonerių metų privalomojo ugdymo, po kurio eina penkeri metai vidurinio ugdymo, įskaitant trejų metų profesinį mokymą, pasibaigiantį technikos bakalaureato egzaminu, be to:

- matininkams: atlieka praktiką, trunkančią bent dvejus metus profesiniame biure, arba įgyja penkerių metų darbo patirtį,
- žemės matininkams: baigia praktinį mokymą, trunkantį bent dvejus metus, po to laikomas valstybinis egzaminas.

Rengiami šie specialistai:

Nyderlanduose

- teismo antstolis („gerechtsdeurwaarder“),

kuris yra baigęs studijas ir profesinio mokymo kursą, iš viso trunkančius 19 metų; jie susideda iš aštuonerių metų privalomojo ugdymo, po kurio eina aštuoneri metai vidurinio ugdymo, įskaitant ketverių metų techninį mokymą, pasibaigiantį valstybiniu egzaminu, ir, be to, trejų metų teorinis ir praktinis profesinis mokymas.

5. Jungtinės Karalystės kursai, prilyginami nacionalinėms profesinėms kvalifikacijoms arba Škotijos profesinei kvalifikacijai

Rengiami šie specialistai:

- medicinos mokslų laborantas,
- kasyklos elektrotechnikas,
- kasyklos inžinierius mechanikas,
- patvirtintas psichikos sveikatos priežiūros socialinis darbuotojas,
- lygtinai nuteistųjų asmenų namų prižiūrėtojas,
- bendrosios praktikos gydytojas stomatologas,
- burnos higienistas,
- optikos pardavėjas,
- kasyklos pavaduotojas,
- nemokumo specialistas,
- licencijuotas teisininkas, tvarkantis turto perdavimo reikalus,
- protezuotojas,
- krovinių (keleivinių) laivų pirmasis kapitono padėjėjas — neribota verslo sritis,
- krovinių (keleivinių) laivų antrasis kapitono padėjėjas — neribota verslo sritis,
- krovinių (keleivinių) laivų trečiasis kapitono padėjėjas — neribota verslo sritis,

- krovinių (keleivinių) laivų denio tarnybos vadovaujančios sudėties jūrininkas — neribota verslo sritis,
- krovinių (keleivinių) laivų inžinierius mechanikas — neribota prekybos sritis,
- prekių ženklų agentas,

kai įgyjamos kvalifikacijos atitinka Jungtinės Karalystės nacionalinių profesinių kvalifikacijų 3 ir 4 lygius ir yra prilyginamos nacionalinėms profesinėms kvalifikacijoms (NPK) arba Nacionalinė profesinių kvalifikacijų taryba jas patvirtina ir pripažįsta lygiavertėmis, arba Škotijoje jas prilygina Škotijos profesinėms kvalifikacijoms.

Lygiai apibrėžiami taip:

- **3 lygis:** kompetencija imtis plataus spektro įvairių darbo veiklos rūšių, atliekamų įvairiomis, dažnai sudėtingomis ir neįprastomis sąlygomis. Čia yra reikšminga atsakomybė ir savarankiškumas, o dažnai reikalinga kontroliuoti kitus asmenis ir jiems vadovauti.
- **4 lygis:** kompetencija imtis plataus spektro sudėtingos techninės arba profesinės darbo veiklos, atliekamos įvairiomis sąlygomis ir su dideliu laipsniu asmeninės atsakomybės ir savarankiškumo. Čia dažnai reikalinga būti atsakingam už kitų darbą ir išteklių paskirstymą.

**PAKOPINIO MOKYMO KURSŲ SĄRAŠAS, MINIMAS 3 STRAIPSNIO PIRMOS
PASTRAIPOS b PUNKTO TREČIOJE ĮTRAUKOJE**

Jungtinėje Karalystėje:

Reglamentuojami kursai, kai įgyjamos kvalifikacijos atitinka Jungtinės Karalystės nacionalinių profesinių kvalifikacijų 3 ir 4 lygius, o Nacionalinė profesinių kvalifikacijų taryba jas prilygina nacionalinėms profesinėms kvalifikacijoms (NPK), arba Škotijoje — Škotijos profesinėms kvalifikacijoms.

Lygiai apibrėžiami taip:

- 3 lygis: kompetencija imtis plataus spektro įvairių darbo veiklos rūšių, atliekamų įvairiomis, dažnai sudėtingomis ir neįprastomis sąlygomis. Čia yra reikšminga atsakomybė ir savarankiškumas, o dažnai reikalinga kontroliuoti kitus asmenis ir jiems vadovauti.
- 4 lygis: kompetencija imtis plataus spektro sudėtingos techninės arba profesinės darbo veiklos, atliekamos įvairiomis sąlygomis ir su dideliu laipsniu asmeninės atsakomybės ir savarankiškumo. Čia dažnai reikia būti atsakingam už kitų darbą ir išteklių paskirstymą.

Vokietijoje:

Tokie reglamentuojami kursai:

- reglamentuojami techniko padėjėjo („technische(r) Assistent(in)“), pardavėjo padėjėjo („kaufmännische(r) Assistent(in)“), socialinio darbo („soziale Berufe“) ir valstybės pripažinto kvėpavimo ir retorikos dėstytojo („staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)“) profesinio rengimo kursai, iš viso ne trumpesni kaip 13 metų, kurių būtina sąlyga — sėkmingai baigtas vidurinio ugdymo kursas („mittlerer Bildungsabschluss“) ir kuriems priskiriami:
 - ne trumpesnis kaip trejų metų ⁽¹⁾ profesinis mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, ir tam tikrais atvejais — papildomas vienerių arba dvejų metų taip pat egzaminu pasibaigiantis specializacijos kursas,
 - arba ne trumpesnis kaip dvejų su puse metų mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, be to, įgyjama ne mažiau kaip šešių mėnesių darbo patirtis arba ne trumpiau kaip šeši mėnesius atliekama praktika patvirtintoje įmonėje,
 - arba ne trumpesnis kaip dvejų metų mokymas specializuotoje mokykloje („Fachschule“), pasibaigiantis egzaminu, be to, įgyjama ne mažiau kaip vienerių metų darbo patirtis arba ne trumpiau kaip vienerius metus atliekama praktika patvirtintoje įmonėje;
- reglamentuojami valstybės pripažinto („staatlich geprüfte(r)“) techniko („Techniker(in)“), įmonės ekonomisto „Betriebswirt(in)“, dizainerio („Gestalter(in)“) ir šeimos rūpybos darbuotojo („Familienpfleger(in)“) profesinio rengimo kursai, iš viso ne trumpesni kaip 16 metų, kurių būtina sąlyga — sėkmingai įgytas privalomasis išsilavinimas arba baigtas lygiavertis mokymas ir lavinimas (ne mažiau kaip devynerių metų trukmės) ir sėkmingai baigti ne trumpesni kaip trejų metų kursai profesinėje mokykloje („Berufsschule“), be to, įgijus bent dvejų metų darbo patirtį — ne trumpesnis kaip dvejų metų dieninis mokymas ir lavinimas arba lygiavertės trukmės vakarinis ar neakivaizdinis mokymas ir lavinimas,
- reglamentuojami kursai ir kvalifikacijos kėlimas, iš viso ne trumpesni kaip 15 metų, kurių būtina sąlyga paprastai yra sėkmingai įgytas privalomasis išsilavinimas (ne mažiau kaip devynerių metų trukmės) ir baigtas profesinis mokymas (paprastai trejų metų trukmės), taip pat paprastai bent dvejų metų darbo patirtis (dažniausiai trejų metų) ir egzaminas, laikomas kvalifikacijos kėlimo dalimi, kuriam paprastai pasirengiama mokymo kursuose, organizuojamuose lygiagrečiai su praktiniu darbu (ne mažiau kaip 1 000 valandų), arba dieniniuose mokymo kursuose (ne mažiau kaip vienerių metų trukmės).

Vokietijos institucijos siunčia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms šiame priede nurodytų mokymo kursų sąrašą.

⁽¹⁾ Minimali trukmė gali būti sutrumpinta nuo trejų iki dvejų metų, jei atitinkamas asmuo turi kvalifikaciją, kurios reikalaujama stojant į universitetą („Abitur“), t. y. 13 metų ankstesnio mokymo ir lavinimo, arba kvalifikaciją, reikalingą stojant į „Fachhochschule“ („Fachhochschulreife“), t. y. 12 metų ankstesnio mokymo ir lavinimo.